

Domoznanski mozaik – Zapisi spomina

SPOMINI NA LEPO OTROŠTVO MOJE PRVE UNIFORME

Pionirska in taborniška uniforma

Moja prva uniforma je bila pionirska, rdeča rutica okoli vratu, na glavi pa modra titovka z rdečo zvezdo. Dobil sem jo, ko so me vključili v pionirsko organizacijo v osnovni šoli na Bizeljskem. Od takrat naprej je uniforma sestavni del mojega življenja.

Taborniška uniforma oziroma kroj Zveze tabornikov Slovenije.

Kroj hrani Tomaž Teropšič. Foto: Tomaž Teropšič, 2024.

Na fotografiji je kroj predsednika Zveze tabornikov občine Brežice Tomaža Teropšiča iz leta 1985. Kroj je zelene barve, za ovratnikom pa je modra ruta, ki so jo nosili taborniki in tabornice. Na levem rokavu ima prišite našitke oziroma znake pripadnosti, ki so bili v skladu s pravilnikom o oznakah. Čisto na vrhu je polkrožni napis Jugoslavija, spodaj Brežice in še nižje je okrogel našitek Odreda Matije Gubca Brežice. Našitki so precej izprani, kar pomeni, da je bil kroj veliko nošen. Nad desnim žepom sta pripeti dve priznanji. Manjši je zlati znak Zveze tabornikov Slovenije. Prejel sem ga aprila 1983 za požrtvovalno delo in dosežene uspehe v razvoju organizacije in pri delu z mladino. Večji znak je odlikovanje srebrni javorov list sa zracima Zveze tabornikov Jugoslavije. Prejel sem ga maja 1988 za izjemne uspehe pri uresničevanju programa Zveze tabornikov Jugoslavije in za izvajanje nalog pomembnih za celotno taborniško organizacijo.

Pas za hlače ZTS s kovinsko sponko. Hlače kroja so bile tudi zelene barve, a so jih redki nosili. Večina tabornikov je nosila modre kavbojke.

Pas s sponko ZTS hrani Tomaž Teropšič. Foto: Tomaž Teropšič, 2024.

Na gumbu levega žepa srajce kroja je pripet članski trak. Članski trak je bil lahko iz blaga ali kože. Širok je 3 cm in dolg od 10 do 12 cm. Na vrhu je oznaka republiške pripadnosti, sledi najvišja funkcija ter stopnja opravljenega znanja. Na našem članskem traku je značka ZTS, oznaka predsednika zveze tabornikov občine in znak podeljenega naziva tabornik partizan. Na desni epoleti je pripeta piščalka. Kot republiški sodnik za vse kategorije taborniških tekmovanj, sem jo uporabljal na različnih tekmovanjih.

tabornikova knjižica

Tabornikovo knjižico naj bi imel vsak tabornik.

V njej so najosnovnejši podatki o organizaciji.

Hrani jo Tomaž Teropšič. Foto: Tomaž Teropšič, 2024.

V Zvezo tabornikov Slovenije (ZTS) sem se vključil leta 1969, ko sem se včlanil v Taborniški odred Matije Gubca v Brežicah. To je bila organizacija, ki mi je bila »pisana na kožo.« V njej sem se odlično počutil, imel veliko prijateljev in se veliko naučil. Nikoli ne bom pozabil brezskrbnih »taborniških« let, polnih mladostnih iskanj in spoznanj, ter nepozabnih druženj v naravi in z naravo.

**Izkaz Gozdne šole Zveze tabornikov Slovenije Tomaža Teropšiča.
Tečaj za vodje družin medvedkov in čebelic sem opravil že leta 1974.
Dokument hrani Tomaž Teropšič. Foto: Tomaž Teropšič, 2024.**

Opravil sem tečaj za vodje družin, seminar za taborovodje, tečaj za pionirske objekte ... ZTS in Univerza Edvarda Kardelja v Ljubljani (Fakulteta za telesno kulturo, Oddelek za vzgojo strokovnih kadrov v telesnokulturnih organizacijah) sta podpisala dogovor o strokovnem izpolnjevanju po posebnem programu šole za inštruktorje ZTS. Bil sem v prvi generaciji, ki je leta 1985/86 uspešno zaključila izobraževanje. Dobili smo spričevala in naziv inštruktor ZTS.

Fotografija je bila posneta 30. junija 1979 v Bohinju. Brežičani so bili na obisku pri tečajnicah v Gozdni šoli Republiške konference Zveze tabornikov Slovenije (RK ZTS). Leži Marjeta Topolovšek – Maca, v prvi vrsti so: Maja Golubović, Andreja Jesenko, Cvetka Tomin (tečajnica), Mojca Pacek in Marta Preskar. Stojijo: Tomaž Teropšič, Josip Bostič – Jole, Rozika Bohinc, Suzana Slivšek, Julija Žrlič in Albina Šiško – Binca (tečajnica). Slednja je bila vodnica tabornic, ki so jo prišle obiskat v Bohinj. Združene so bile v vodu tabornic z imenom Čarovnice. Rozika Bohinc je bila partizanka in upokojena nekdanja ravnateljica Osnovne šole Brežice. Bila je starešina odreda Matija Gubec Brežice. Zaradi priljubljenosti pri delu z mladimi, so jo vsi klicali taborniška mama.

Republiška konferenca Zveze tabornikov Slovenije je svoje kadre izobraževala na več načinov. Eden od priljubljenih načinov je bila tudi Gozdna šola v Bohinju, ki je izvajala več raznih tečajev in drugih oblik usposabljanj. Tečaji so bili lahko enodnevni ali večdnevni. V ta namen se je koristilo prostor ob jezeru, kjer je bilo postavljeno manjše taborniško naselje z več šotori in zidano kuhinjo. Precej tabornikov in tabornic iz taborniškega odreda Matije Gubec iz Brežic se je v njej usposabljal. Kasneje smo v njej bili predavatelji in tudi taborovodje.

Zveza tabornikov Slovenije

Odred Jože Šavrič Dobova

izreka

PRIZNANJE

TOMAŽU TEROPŠIČU

iz voda _____

v četi (družini, odredu) OMG Brežice

za sodelovanje na taborjenju v (na) Volčju ob Bloškem jezeru

od 22. 7. do 31. 7. 1988

Zavzeto je sodeloval(a) pri uresničevanju programa in veliko prispeval(a) k tovariškemu življenju vseh tabornikov.

Taborovodja: Željko Enker Staršina: Teropšič

Na taborjenju je opravil(a):
Bil je vodja programa, vodja pohoda,
vedil je program gostske šole, sodeloval je
pri izvajanju obrambnega dneva iz v ostalih
tabornih akcijah.

S PRIRODO K NOVEMU ŽIVLJENJU!

Priznanje taborniškega odreda iz Dobove, Volčje, 1982.

Listino hrani Tomaž Teropšič, Foto: Tomaž Teropšič, 2024.

Leta 1988 sem napisal brošuro »Taborniških trideset let«. Izdal jo je Odred Matija Gubca Brežice. V njej sem zapisal: »Zveza tabornikov Slovenije je prostovoljna organizacija otrok in mladine, v kateri se člani skozi praktično delo v osnovnih enotah vzgajajo v predane, koristne, samostojne in iznajdljive člane taborniške organizacije in naše člane socialistične skupnosti. V Sloveniji je ta organizacija prisotna v vseh občinah, v katerih deluje 195 odredov. Število članstva pa se giblje okoli 25.000.«

TABORNIŠKIH

**30
LET**

Platnica brošure Taborniških 30 let. Na prednji strani je znak Odreda Matije Gubca Brežice. Matija Gubec je bil vodja upornih kmetov v 16. stoletju in hrvaško-slovenski ljudski junak. Kot takega so si brežiški taborniki in tabornice vzeli za svetel zgled.

Brošuro hrani Tomaž Teropšič, Foto: Tomaž Teropšič, 2024.

Pri tabornikih sem se od vsega začetka dejavno udeleževal v vseh aktivnostih. Pri tem sta me razumevajoče podpirala moja starša. Verjetno sta ocenila, da je to dobra organizacija in dobra družba zame, še posebej za koriščenje prostega časa. Na pozitivno odločitev glede mojih pristočasnih aktivnosti je skoraj zagotovo vplivalo dejstvo, da sta moja starša bila žrtvi 2. svetovne vojne. Kot otroka sta v tej vojni veliko pretrpela in bila oropana lepega in brezskrbnega otroštva.

Našitek družine medvedkov in čebelic Savski valovi

Odreda Matije Gubca Brežice. Našitek je iz leta 1980.

Našitek hrani Tomaž Teropšič, Foto: Tomaž Teropšič, 2024.

Taborniki v Brežicah smo imeli pester in bogat program. Veliko smo hodili na izlete, se pripravljali na tekmovanja in tekmovali v različnih športnih disciplinah na občinskem in republiškem nivoju. Imeli smo zimovanja in poletne taborne ter vrsto drugih dejavnosti. V odredu sem se udeleževal vseh aktivnosti. Najprej sem zgolj sodeloval, nato pa tudi organiziral različne dejavnosti in pospešeno osvajal taborniška in druga znanja. Osvojil sem vse tri zvezde in leta 1987 še tabornika – partizana. To je bilo najvišje priznanje za obvladovanje taborniških spretnosti, veščin in drugega znanja na področju taborništva. V organizaciji sem opravljal naslednje dolžnosti: vodnik, vodja družine, predsednik kluba, vodja aktiva inštruktorjev pri Občinski konferenci Zveze tabornikov občine Brežice, načelnik zveze tabornikov občine in predsednik Zveze tabornikov občine Brežice. Bil sem član republiške komisije za delo z medvedki, čebelicami in murni ter republiški sodnik za mnogoboje medvedkov – čebelic in tabornikov. Za svoje delo sem prejel veliko priznanj, tudi najvišja: zlati znak Zveze tabornikov Slovenije in odlikovanje srebrni javorov list z žarki Zveze tabornikov Jugoslavije.

NA OSNOVU PRAVILNIKA O DODELI ODLIKOVANJA SAVEZA IZVIDAČA
JUGOSLAVIJE, PREDSEDNIŠTVO KONFERENCIJE SAVEZA IZVIDAČA JUGOSLAVIJE
D O D E L J U J E

DIPLOMU

O ODLIKOVANJU »SREBRNI JAVOROV LIST SA ŽRACIMA«

TOMAŽ TEROPŠIČ

ZA IZUZETNE USPEHE U RADU NA OSTVARIVANJU PROGRAMA SAVEZA
IZVIDAČA JUGOSLAVIJE I ZA OBAVLJANJE ZADATAKA OD INTERESA ZA
CELU IZVIDAČKU ORGANIZACIJU

ODLUKA BROJ

7.

BEOGRAD,

28.5.1988.
PRESEDNIK

Spomine na lepo in brezskrbno otroštvo je februarja 2026 obujal

Tomaž Teropšič iz Brežic.